Till Sveriges folk

Vardagstryck

National Library of Sweden

TILL SVERIGES FOLK.

Det utomordentligt hårda ekonomiska trycket och den allmänna nöd, som detta i olika former skapar, är tidens stora svårighet, som hemsöker de enskilda medborgarna såväl som kommunerna och staten. Huru denna tunga börda må kunna lättas, det är vid de nu förestående valen till Riksdagens Andra kammare en fråga, som undanskymmer alla andra och till hvilken praktiskt taget hela Sveriges folk har att taga ställning, sedan nu rösträtten hos oss så betydligt utsträckts. För första gången skola kvinnorna göra bruk af sin fulla politiska likställighet med männen, och ytterligare är väljarkåren utökad dels med ett par hundra tusen personer, som enligt tidigare regler skulle fallit för skattestrecket, dels med en genom väljarålderns sänkning tillkommen ny årsklass.

Vänsterpartierna räkna på att genom dessa nya element få sin majoritetsställning i riksdagen icke blott tryggad, men förstärkt. Skulle därmed lättnad i betrycket vinnas? Då man betraktar, huru de ifrågavarande partierna begagnat sin parlamentariska öfvervikt under de senaste fyra åren, kan man icke besvara denna fråga jakande. I den mån svårigheterna vuxit, har synbarligen vänsterpartiernas benägenhet att bära ansvaret för ärendenas ledning minskats. Hellre än att såsom innehafvare af regeringsmakten konfronteras med folket i val, ha de låtit den parlamentarism, de så ifrigt förfäktat, göra bankrutt. Men hur mycket än ansvaret divideras, så är det ofrånkomligt. Den fleråriga vänsterstyrelsen har satt frukt i en rad missförhållanden, af hvilka vi här nödgas uppräkna några, som springa mest i ögonen.

Hvad vi ogilla.

1. Det olyckliga läge, hvari **statens finanser** råkat genom en allt för starkt utökad och allt för dyrbar tjänstemannaapparat. I samband härmed må nämnas det kostsamma missbruket af kommittéer och sakkunnigenämnder, det för underordnade myndigheter och enskilda tidsödande och tröttande utfrågningsväsendet, den efter hvad det vill synas till självändamål urartade statistikföringsmanien. Härtill kommer det genomgående slöseriet med allmänna medel, som bl. a. tager sig uttryck vid utförandet af offentliga byggnader likasom öfver hufvud i sociala åtgöranden i stor stil, utan rimlig hänsyn till folkets antal och ekonomiska bärkraft.

2. Den opraktiska och förlustbringande **driften af statens affärsverk**, hvilkas underskott måste täckas på den enskilda företagsamhetens bekostnad, samtidigt med att den sistnämnda lider intrång genom redan existerande och i utsikt ställda socialiseringsplaner. Karaktäristiskt för våra statsmonopols ansvarskänsla är, att exempelvis tobaksmonopolet låter utföra en del af sitt arbete utomlands och därifrån rekvirerar trycksaker, samtidigt med att de svenska arbetarna i växande utsträckning drabbats af arbetslöshet. Om det oformliga och i många hänseenden okontrollerade och slösaktiga handhafvandet af alkoholmonopolet må här blott i förbigående talas, ehuru denna sak förvisso vore värd en ingående granskning.

3. Vårt näringslifs försvagande genom ett **beskattningssystem**, som motverkat företagens konsolidering och i många fall alldeles ruinerat dem; de allmänna kommunikationsverkens orimligt höga taxor bidraga därjämte till förlamningen af industrien och den allmänna rörelsen.

4. De maktägande vänsterpartiernas enständiga vägran att vidtaga verksamma åtgärder för att trygga **vårt näringslif** mot verkningarna af den allmänna depressionen och den outhärdliga konkurrensen från länder med deprecierad valuta i en tid, då dock stora och af naturen långt mera än vårt gynnade länder vidtaga utomordentliga åtgärder för att skydda sitt inhemska arbete och sin hemmamarknad. Den synbara likgiltighet, hvarmed riksdagens vänstermajoritet betraktat det fortgående förödandet af massor af företag, som med arbete, omsikt och kapital tillskapats och gifvit arbete och utkomst åt hundratusenden, hvaraf nu en allt för stor del blifvit arbetslösa, har ett beklagligt släkttycke med hjärtlöshet för de svenska arbetarna, deras hustrur och barn. Den benägenhet samma vänstermajoritet visat att — för att slippa skydda näringslifvet — votera tiotals millioner åt tillfälliga arbetslöshetsunderstöd, är icke tillräcklig att skapa en ljusare framtid åt land och folk.

5. Det svenska **försvarsväsendets** nedbrytande, utan hänsyn till tidens oro eller till vikten att värna om vårt folks självständighet och uppnådda höga kultur. Självklart är, att på försvarets område icke må förekomma något slöseri vare sig med folkets tid eller penningar, men planlös stympning af försvaret innebär icke någon sparsamhet, utan tvärtom ett oförnuftigt slöseri.

6. Undergräfvandet hos folket af **känslan för arbetets betydelse och ära** genom en orimligt utsträckt förbudslag mot längre daglig arbetstid än 8 timmar. De närmaste påföljderna af denna lags betänkliga bestämmelser hafva blifvit en ofantlig fördyring af produktionen och därmed minskning af det svenska arbetets konkurrenskraft jämte ökadt arbetslöshetselände. En hotande framtidsfara för hela vårt folk ligger i att ungdomen växer upp och fostras i den uppfattningen, att arbetet är ett ondt, som bör nedskrifvas till det minsta möjliga.

7. Den i vänsterpartiernas **skolreformatoriska planer** synnerligen starkt framträdande benägenheten att försvaga folkets andliga och sedliga kraft. Denna benägenhet hotar allvarligt familjelifvet och de svenska kvinnorna, för hvilka hemmets och de goda sedernas bevarande är och förblifver den förnämsta lifsuppgiften.

De svenska män och kvinnor inom olika samhällsklasser, som med bekymmer se alla dessa missförhållanden, må, då de gå till val, väl öfvertänka, huruvida de skola följa vänsterpartierna på deras vägar, hvilka hota att leda till moraliska och ekonomiska katastrofer för hela vårt folk. Må vi i stället, män och kvinnor, samlas i enig samverkan för att hejda ofärden och förbereda ljusare tider. Vi vilja här angifva några af den svenska högerns praktisk-politiska mål, dem vi uppställa i motsats till nyss öfverklagade missförhållanden:

Hvad vi vilja.

1. **Statens utgifter** måste bringas ned till belopp, som stå i rimligare förhållande till landets ekonomiska förmåga, den allt för dyra tjänstemannaapparaten reduceras, kommittéraseriet, utfrågningsväsendet och statistikvanvettet stäfjas. Slöseriet med allmänna medel måste upphöra inom alla områden.

2. **Statens affärsverksamhet** måste skötas med samma duglighet och omsikt, som kräfvas af enskilda storaffärers ledare, och få i dessa tryckta tider icke utsträckas till nya områden. Alla benägenheter till själfsvåld och öfvergrepp hos de existerande monopolen må på det kraftigaste beifras.

3. **Skattebördorna** måste lättas, beskattningssystemet reformeras, kommunikationsverkens orimliga taxor nedbringas, hvilket torde kunna ske genom indragning af öfverflödig personal och bortskärande af allt för rikligt tilltagna s. k. kompensationer.

4. **Näringspolitiken** må icke föras enligt omedgörliga och föråldrade dogmer, utan med hänsyn till produktionens vidmakthållande i jordbruk och industri samt med beaktande af de ekonomiska förhållandenas kraf hemma och ute. Det är bättre att vi lefva på egna tillgångar än på främmande produkter. Det är klokare att vi ge arbetslöner åt egna arbetare än åt utlandets. Det är en plikt att först och främst sörja för bröd åt svenska arbetare, innan vi gynna de utländska.

5. **Landets försvar**, på hvilket vår nationella självständighet ytterst beror, skall betryggande organiseras under noggrant aktgifvande på att fullt utbyte erhålles för nedlagda kostnader och personliga bördor. I stället för det nuvarande provisoriet, som visat sig nedbrytande för försvaret, måste under 1922 träda en definitiv försvarsorganisation.

6. **Social skyddslagstiftning** i fråga om sådant arbete, som medför påfrestning för hälsa och fysiska krafter, är påkallad, men den nuvarande 8-timmars-lagen i Sverige är hvarken moraliskt eller ekonomiskt försvarlig och bör undergå en genomgripande revision.

7. Till bestående gagn bli de materiella värdena endast hos ett folk med självtukt och sedlig kraft. Kyrkans vård om omistliga andliga värden må vidmakthållas och stärkas. Folkskolan får icke längre göras till experimentalfält för dagspolitiska sträfvanden och i skolplanen måste garanteras tillräcklig tid åt en verklig och för lifvets rätta inriktning duglig **kristendomsundervisning.** De nedbrytande sträfvanden, som hota att verka förödande på hemmens och deras vårdarinnors betydelsefulla uppgift, måste allvarligt bemötas och hämmas. **De svenska hemmen måste bevaras,** så att ett andligen och lekamligen sundt släkte må öfvertaga släktledens arf.

Svenska män och kvinnor! Samlen eder att med oss rösta för det svenska andliga och materiella arbetets tryggande och framgång!

Stockholm i maj 1921.

Allmänna Valmansförbundet.

A.-B. Nya Dagl. Alleh:s tr., Sthlm, 1921.